

УДК 342.9:35.073.6

С.В. НЕСИНОВА,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права
Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*

ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК РІЗНОВИДУ ПРАВОВОЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ДПС УКРАЇНИ

У статті досліджується сучасний стан проблем правової роботи в органах Державної податкової служби України та надається теоретико-правовий аналіз інституту «правова робота», проводиться зіставлення його із поняттям «юридична діяльність» у контексті повноважень структурних підрозділів органів ДПС України. Також автором надаються рекомендації щодо вдосконалення правової роботи в органах ДПС України.

Ключові слова: правова робота, юридична служба, юридична діяльність, податкові органи.

В умовах побудови правової держави в Україні, проведення адміністративної та податкової реформ проголошення стратегії європейської інтеграції України, гармонізації вітчизняного законодавства до умов країн Європейського Союзу (далі – ЄС) неабияка роль відводиться правовій роботі, зокрема в органах ДПС України.

Положенням податкової доктрини щодо діяльності органів ДПС України присвячували свої роботи вчені і практики: М.Я. Азаров, І.І. Лонюк, В.Т. Капріца, М.М. Касьяненко, М.П. Кучерявенко, П.В. Мельник, А.М. Новицький, В.І. Полюхович, Г.М. Самілик, Д.Я. Семир'янов, Л.Д. Трофимова, Г.О. Усатий та ін., але в науці податкового та інформаційного права відсутнє комплексне дослідження юридичної діяльності в органах ДПС України як різновиду правової роботи, предмета інформаційного забезпечення правової роботи в органах ДПС України, кола суб'єктів, які мають право на доступ до інформації, її неструктурованості та неузгодженості форматів, правового захисту інформації державного рівня, обсягу та меж взаємодії (дублювання функцій) з іншими державними органами та службами, а також питань обміну оперативною інформацією на рівні податкових інспекцій. Саме на аналіз цих прогалин та недоліків і спрямована ця стаття.

Оскільки для здійснення правової роботи, по-перше, необхідні певні юридичні знання, а по-друге, здійснювати правову роботу неможливо без певних організаційних і владних повноважень, тому, визначаючи сутність правової роботи, можна зазначити, що це спеціалізована діяльність осіб, які мають юридичні знання та організаційні повноваження, організовує реалізацію законодавства і тим самим забезпечує певний рівень законності у діяльності суб'єкта.

Виходячи із цього, у здійсненні правової роботи можна виділити дві складові: організаційну та власне юридичну.

Ще кілька років тому правова робота фактично ототожнювалася з роботою юридичної служби підприємства, установи, організації і до цього були всі підстави. У рамках конкретного підприємства, установи, організації працівники юридичної служби були і залишаються найбільш обізнаними у праві особами, які володіють спеціальними знаннями методів реалізації тих чи інших норм. Тому необхідно цілком погодитися з думкою Г.Л. Знаменського про те, що юридична служба цілком закономірно має бути (і є у більшості випадків)

центром, своєрідним штабом, який організує діяльність щодо реалізації правових норм, дотримання законності [1, с. 35].

На сучасному етапі правова робота на підприємствах, в установах, організаціях в Україні ведеться за такими основними варіантами:

– керівник організації самостійно здійснює правову роботу, не вдаючись до сторонньої допомоги (характерно для малих суб'єктів). Про якість правової роботи в цьому випадку говорити важко, оскільки дуже незначна частина керівників здатна працювати з тим обсягом правових норм, які ми маємо в Україні);

– керівник організації бере на себе організаційну складову правової роботи, залучаючи для власне юридичної складової цієї роботи зовнішнього консультанта (це найбільш оптимальний варіант для організацій, які не у змозі мати власну юридичну службу);

– керівник організації взаємодіє з юридичною службою, яка входить до складу цієї організації (класичний варіант правової роботи);

– керівник організації взаємодіє з юридичною службою та використовує послуги зовнішніх юридичних консультантів з питань, які, на його думку, є надзвичайно важливими для організації (юридична служба організації і зовнішні консультанти не взаємодіють між собою);

– керівник організації взаємодіє з юридичною службою та використовує послуги зовнішніх юридичних консультантів (юридична служба координує співпрацю із зовнішніми консультантами) [2, с. 72].

Сутність правової роботи знаходить свій прояв у тому, що вона являє собою комплекс заходів для дотримання державної дисципліни та законності у господарській діяльності, сфері управління, у виконавчо-розпорядчій діяльності та інших сферах життєдіяльності з метою забезпечити найбільш повне здійснення прав і обов'язків суб'єктів правовідносин у дотриманні, охороні і захисті прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, а також інтересів підприємств, установ, організацій та держави.

Правова робота є елементом адміністративного регулювання у сфері виробництва, соціальної, культурної та інших сферах життєдіяльності, що полягає у реалізації (застосуванні) норм права.

Правова робота в ДПС реалізується безпосередньо через юридичну діяльність, яка здійснюється працівниками різних структурних підрозділів органів ДПС, однак основний обсяг такої роботи здійснюється працівниками юридичної служби органів ДПС України.

Проте правову роботу органів ДПС не можна звести лише до діяльності підрозділів юридичної служби. Значною мірою елементи правової роботи присутні і в діяльності керівників органів ДПС, інших посадових осіб, функціональних підрозділів, що застосовують податкове законодавство. Наприклад, діяльність, яку здійснює податкова міліція згідно зі ст. 21 Закону України «Про державну податкову службу», включає прийом і реєстрація заяв, повідомлень та отримання іншої інформації про злочини і правопорушення, які віднесені до компетенції податкової міліції, та здійснення в установленому порядку їх перевірки і прийняття щодо них передбачених законом рішень; здійснення відповідно до закону оперативно-розшукової діяльності, досудової підготовки матеріалів за протокольною формою, а також проведення дізнання та досудового слідства в межах своєї компетенції, вжиття заходів щодо відшкодування заподіяної державі шкоди, що також належить до правової роботи. Крім того, керівники органів ДПС у своїй діяльності використовують різноманітні (у тому числі й правові) засоби захисту інтересів держави, податкового органу, її працівників. Саме керівники органу ДПС наділені правом застосовувати заходи фінансового чи адміністративного впливу до окремих платників податків. Звичайно ця обставина зобов'язує керівника органу ДПС володіти відповідною базою з правових знань. З іншого боку, саме підрозділ юридичної служби і, у першу чергу, його керівник повинні надавати необхідну допомогу керівникові органу в оволодінні певними юридичними знаннями.

Поняття правової роботи та роль юридичної служби при її здійсненні знайшли своє відображення у працях різних авторів, зокрема Ю.М. Аристакова, Л.Я. Голембо, І.В. Голованя, А.Б. Годес, В.Н. Карташова, В.К. Кроля, М.С. Мамутова, А.В. Маврина, П. Мединцева, П.В. Мельника, А.Н. Раєвського, Д.Я. Семир'янова, І.С. Стаценко-Сургучової,

Л.В. Трофімової, В.Й. Чуднова, Л.М. Шора тощо. Так, В.К. Мамутов, розглядаючи правову роботу і юридичну службу, зазначав, що юридична служба – частина апарату управління, яка відрізняється тим, що не тільки сама веде певну ділянку правової роботи, але і виступає як основний організатор стосовно інших підрозділів у їхній правовій діяльності. Тобто вона є активним організатором правової роботи [4, с. 13]. Інший науковець, М.С. Кроль, зазначав, що специфіка діяльності юрисконсульта на підприємстві полягає в організації правореалізації працівниками інших служб. Тобто він погоджувався з тим, що правова робота є організаційною діяльністю [5, с. 149]. Таким чином, більшість учених-юристів дотримувалися думки, що правова робота забезпечує організуючий процес правильної та ефективної реалізації законодавства на кожній ділянці, у кожній ланці господарської діяльності. А зміст правової роботи, на їхню думку, полягає не в реалізації норм як процесу, а в організації цього процесу, його упорядкуванні.

Усе вищенаведене дозволяє зробити висновок, що *процес реалізації норм і правова робота – поняття близькі за змістом, але вони не збігаються*. Правова робота, крім звичайних дій працівників з реалізації правових норм, полягає ще і в організації, упорядкуванні процесу реалізації права. Найбільшою відмінністю є те, що правова робота – це діяльність, перш за все, організаційна.

Досліджуючи юридичну діяльність, її місце та призначення у суспільстві, С.Д. Гусарев проаналізував існуючі погляди вчених стосовно властивостей та інших характеристик юридичної діяльності, зокрема, узагальнено наукові позиції таких провідних у цій галузі фахівців, як В.М. Карташов, В.М. Кудрявцев, В.І. Леушин, В.М. Горшенєв, О.Ф. Скакун, О.Е. Жалінський тощо [6, с. 15].

В існуючих наукових джерелах юридичну діяльність пропонується розглядати з різних аспектів, зокрема, як елемент правової системи, правову діяльність, юридичну практику або практичну діяльність юристів. Кожен із варіантів має певні недоліки, які не дозволяють чітко розмежувати між собою згадані поняття та визначити властивості юридичної діяльності. Зважаючи на наявність різних методологічних підходів та наукових тверджень щодо її суттєвих ознак, визначення поняття юридичної діяльності є одним з актуальних завдань загальної теорії права.

Так, зокрема С.Д. Гусарев у своїх працях стверджує, що правова та юридична діяльність співвідносяться як загальне та частка. Під правовою діяльністю пропонується розуміти один із видів соціальної діяльності, що здійснюється суб'єктами права з використанням правових засобів та з метою отримання правового результату, внаслідок чого відбувається створення права, його розвиток та реалізація в процесі функціонування суспільних відносин.

Щодо розмежування понять «юридична практика» і «правова робота» Л.В. Трофімова наводить такі аргументи: юридичною практикою слід вважати цілепокладену діяльність, яка пов'язана з правовими нормами і спрямована на реалізацію і застосування законодавства в сукупності з набуттям навичок і досвіду в суспільно-правовому житті та юриспруденції, враховуючи результати перевірки на достовірність певних настанов, положень або висновків, що впливає на перетворення об'єктивної дійсності і розвиток пізнання, тоді як правова робота – це комплекс заходів, спрямованих на забезпечення умов дотримання законності, що здійснюється правовими формами і методами усіма органами управління, організаціями, посадовими особами і громадянами в усіх сферах суспільного життя. Тобто юридична практика є складовим і важливим елементом правової роботи, які взаємопов'язані між собою [3, с. 12].

Не можна не погодитися з думкою юриста-науковця С.Д. Гусарева, що «*юридична діяльність* – це різновид правової діяльності, що здійснюється у формах практичної, освітньої та наукової, юристами, на професійній основі, з метою отримання відповідного правового результату, задоволення потреб та інтересів соціальних суб'єктів» [6, с. 16]. Оскільки таке бачення поняття юридичної діяльності сформульовано без деталізації окремих властивостей, воно уособлює найголовніші характеристики юридичної діяльності, що дозволяють відрізнити юридичну діяльність від неюридичної правової діяльності.

Досліджуючи всі аспекти та різні підходи до тлумачення явища «юридична діяльність», слід зазначити, що юридична діяльність характеризується такими ознаками:

– здійснюється у сфері права;

- суб'єктами здійснення виступають юристи – спеціально підготовлені фахівці;
- юридична діяльність спрямовується на організацію діяльності інших суб'єктів права;
- кінцевою метою юридичної діяльності є впорядкування та узгодження суспільних відносин;

- під час її здійснення використовуються як правові, так і неправові засоби;
- юридична діяльність регламентується правовими та іншими соціальними нормами;
- здійснюється у формах практичної, наукової та освітньої діяльності.

Як зазначає юрист-науковець О.В. Мінченко, методологічною основою вивчення юридичної діяльності є використання як діяльного, так і структурного підходу, що дозволяє виокремити такі елементи правової системи, як: 1) інституційна підсистема; 2) нормативна (регулятивна) підсистема; 3) ідеологічна підсистема; 4) функціональна підсистема. При цьому юридична діяльність має розглядатися у складі функціональних елементів правової системи як різновид соціальної діяльності, що здійснюється юристами, на професійній основі та відбувається у трьох формах, на підставі чого виокремлюються три їх види: юридична практична діяльність, юридична наукова діяльність, юридична навчальна діяльність [7, с. 13].

Варто зазначити, що в нашому дослідженні термін «юридична діяльність» використовується з метою розкриття сутності діяльності юридичної служби та інших функціональних підрозділів органів ДПС України. Тому цей термін варто розуміти не в широкому розумінні як діяльність, що здійснюється у трьох формах: практичній, науковій та освітній, а саме як практичну юридичну діяльність, що є необхідною для досягнення Державною податковою службою України поставлених перед нею завдань.

Висвітлення структури юридичної діяльності є обов'язковим елементом її загальної характеристики, що дозволяє визначити внутрішні та зовнішні зв'язки. Разом із тим осмислення структури передбачає звернення до функціональної характеристики юридичної діяльності, де функції є детермінантою її структурної організації, зумовлюються її цілями, завданнями та принципами.

Під структурою юридичної діяльності розуміється певний взаємозв'язок, взаємне розташування її складових частин; сукупність сталих зв'язків, що забезпечують її цілісність та збереження основних властивостей за умов внутрішніх та зовнішніх змін. При цьому поняття структури співвідносне з поняттями системи та організації юридичної діяльності. Тому структура юридичної діяльності характеризується рисами динамізму, що зумовлено появою її нових видів та підвидів, розширенням сфер впливу, тенденціями глобалізації та диференціації у правовій системі.

Загальноновизнаним є те, що структуру юридичної діяльності утворюють: суб'єкти, об'єкти, учасники, юридичні дії, операції, засоби їх здійснення, прийняті рішення та результати дій.

До суб'єктів юридичної діяльності за ознакою професійності належать індивіди, колективи юристів, окремі юридичні інституційні утворення, а їх характеристику доцільно здійснювати у психологічному, фізичному, культурному, моральному, професійному, інтелектуальному та інших аспектах.

Під об'єктом юридичної діяльності розуміються суспільні відносини, а також норми права, правові відносини, стани суспільних відносин.

У результаті юридичної діяльності виявляються інші елементи її складу. Результат відображає мету юридичної діяльності, окремі її операції, на підставі аналізу співвідношення мети та результату дозволяє визначити ефективність професійних дій юристів. Мета як елемент цілеспрямованої діяльності, який сформульовано у нормативно-правових актах, визначено у нормах права, виконує роль програмного фактора і дозволяє узгодити засоби та форми отримання правового результату.

Під засобами юридичної діяльності розуміються явища матеріального світу, за допомогою яких її мета перетворюється у результат. Найповніше засоби юридичної діяльності досліджуються представниками галузевих наук, у результаті чого сформовано напрям досліджень, побудований на використанні методики інструментального підходу.

До інших елементів також слід віднести дії та операції як зовнішні акти людської поведінки, що спричиняють правові наслідки або пов'язані з ними. Так, у своїх дослідженнях

С.Д. Гусарев пропонує типізацію дій юристів: за критерієм змісту – на правотворчі, правозастосовні, інтерпретаційні; за формою здійснення – на вербальні, конклюдентні, письмові; за способом діяльності – на прогностичні, соціально-комунікативні, індивідуально-виховні, агітаційні, імперативні тощо [6, с. 18].

Ще одним елементом слід назвати форми юридичної діяльності. Серед них можна виокремити зовнішні та внутрішні форми, правові та організаційні.

Названі елементи складають основу у розумінні певного явища, зберігають його властивості навіть за умов зовнішніх змін, надають рис сталості.

Теоретична модель структури юридичної діяльності є незмінною, але з часом внаслідок зміни факторів функціонування характеристика її окремих елементів потребує нових інтерпретацій. Так, виходячи з аналізу правових реалій сучасності, розширюється перелік суб'єктів здійснення юридичної діяльності, використовуються нові форми, методи та засоби її здійснення.

Усі характеристики юридичної діяльності за джерелом походження або способом формування можна поділити на дві групи, в результаті чого виокремити нормативні та наукові характеристики. Таке розмежування має практичне значення, оскільки дозволяє пояснити особливості правового регулювання певного виду практичної роботи юристів.

Властивості, що визначені нормативно, є обов'язковими у здійсненні юридичної професії, підлягають суспільному контролю, зумовлені наявністю відповідної системи гарантій та відображають головне, що є у професії з позицій законодавця.

Наукові – це властивості іншого походження, які недоцільно називати похідними від нормативних, тому що вони характеризують юридичну практичну діяльність на науковому рівні сприйняття. До них слід віднести такі: юридична (практична) діяльність є складовим елементом правової системи, має внутрішню структуру, риси конфліктності, системності, колективності, є основною формою здійснення юридичної діяльності. Тоді як нормативними характеристиками слід вважати: законність, формалізованість, процедурно-процесуальний характер, обов'язковість прийнятих владних рішень, професійність праці юристів. Серед них виокремлюється група ознак деонтологічного змісту – чесність, порядність, сумлінність, справедливість, конфіденційність, що загалом свідчить про єднання на нормативному рівні правових та моральних засад.

Будь-яка суспільна діяльність базується на певних принципах. Принципи юридичної практичної діяльності закріплено у текстах нормативних актів, а також в актах корпоративного значення, наукових розробках. Між принципами права та правовими формами життєдіяльності суспільства, у яких ці принципи втілюються, існує взаємозв'язок, тому у галузі здійснення правової роботи діють принципи права, які, з одного боку, є ідеологічною основою юридичної діяльності як ідеальні наукові конструкції або моделі діяльності, та формою теоретичного осмислення дійсності, а з іншого, оскільки закріплені у текстах нормативно-правових актів, – становлять її нормативну базу.

На нашу думку, до головних принципів юридичної діяльності слід віднести: законність діянь юриста та його рішень; рівність суб'єктів перед правом та законом; незалежність юриста у веденні справи від власних інтересів та зовнішнього тиску; неупередженість, обґрунтованість рішень; професіоналізм; справедливість, гуманність, демократизм тощо.

На підставі аналізу відокремлення, формування і становлення правової роботи в органах ДПС України встановлено, що вся діяльність функціональних і допоміжних обслуговуючих структурних підрозділів податкової служби має правовий характер, оскільки повинна відповідати чинним нормам права.

Водночас усі напрями діяльності функціональних підрозділів ДПС мають безпосередній зв'язок із правовою роботою, оскільки вона спрямована на:

- адміністрування податків, зборів та інших податкових платежів і окремих неподаткових надходжень до бюджету;
- виявлення, документування розслідування ухилень від оподаткування чи сплати податків;
- забезпечення кримінально-правового примусу сплати податків;
- супровід цивільно-правового, господарсько-правового та адміністративно-правового судочинства щодо забезпечення податкових надходжень до державного бюджету.

Проте протягом десятиліть між теорією та практикою склався розрив, зумовлений не тільки політико-інтелектуальною базою попереднього політичного режиму, а й незадовільним становищем методологічних розробок.

Тому необхідним та викликаним об'єктивними умовами розвитку українського суспільства є вдосконалення юридичної діяльності як виду правової роботи, у тому числі і в такій сфері державного управління, як адміністрування податків.

Удосконалення юридичної діяльності органів ДПС та модернізація податкової служби в цілому є органічною складовою адміністративної реформи, що відбувається понад 10 років в Україні. Концептуальні положення адміністративної реформи разом з основним методологічним принципом теорії управління, а саме про первинність удосконалення предметно-технологічної моделі відносин та комплексу залежних від цієї моделі функцій і вторинність удосконалення організаційної структури органів, покликаних виконувати визначені функції, є методологічним підґрунтям для комплексного підходу до визначення методів і методик удосконалення правової роботи в органах ДПС України.

Виходячи з вищезазначених положень та теоретико-методологічних принципів, удосконалення правової роботи в органах ДПС потрібно будувати за такими основними напрямками:

1. Підвищення продуктивності функціональної та організаційної моделі правової роботи органів ДПС у частині:

1.1. Правотворчого виду правової діяльності, яка в основному складається з експертно-візуальної роботи керівництва структурних підрозділів та юридичної служби ДПС. Для цього необхідним є розробка і прийняття нових проектів відомчих і міжвідомчих нормативно-правових актів; перегляд старих відомчих нормативних актів та підготовка пропозицій щодо внесення цих змін та доповнень; візування методичних рекомендацій, рішень керівництва, положень структурних підрозділів, постанов про адміністративні стягнення, проектів претензій, господарських договорів, контрактів, колективного договору тощо.

1.2. Правозастосовного виду правової діяльності. У цьому напрямі в основному потрібно вдосконалювати діяльність керівництва функціональних підрозділів ДПС щодо відбору об'єктів для перевірки, організації перевіркової та аудиторської роботи; виявлення, документування та розслідування ухилень від оподаткування та сплати податків. А також слід підвищити скоординованість дій керівництва функціональних підрозділів та юридичної служби ДПС щодо здійснення експертно-візуальної роботи, претензійно-позовної діяльності, підготовки та супроводу розгляду справ у судах.

1.3. Функціональної та організаційної структури юридичної служби, функціональних та інших структурних підрозділів ДПС. У цій частині слід приділити увагу забезпеченню (незабезпеченню) належного рівня організації правової роботи в органах ДПС.

II. Аналіз чинних нормативно-правових актів. У цій частині слід визначити правові прогалини та проблеми практичного застосування нормативних актів щодо правового забезпечення організації правової роботи в органах ДПС, у тому числі щодо проведення претензійно-позовної роботи.

III. Визначення стану та шляхів удосконалення інформаційно-технічного забезпечення. За цим напрямом потребує вдосконалення інформаційно-технічне та аналітичне забезпечення правової роботи всіх функціональних і структурних підрозділів ДПС; інформаційний супровід розгляду справ у різних судових інстанціях; аналітична робота за результатами розгляду справ у судах; створення інформаційно-аналітичної системи вертикального і горизонтального контролю, аналізу, узагальнення результатів супроводу і розгляду справ внутрішнього інформування структурних підрозділів ДПС України.

Визначивши теоретико-методологічні передумови, що свідчать про необхідність та шляхи вдосконалення правової роботи в органах ДПС, необхідно розглянути питання щодо наявності практичних передумов, що зумовлюють удосконалення правової роботи органів ДПС і насамперед її основних складових – претензійно-позовної роботи та супроводу справ у судах.

Аналіз практики вирішення спорів та перегляду у касаційному порядку судових рішень щодо сплати податків і обов'язкових платежів суб'єктами господарювання надав змогу визначити ряд недоліків у правовій роботі органів ДПС. Узагальнення результатів аналізу

свідчить про те, що проблемна ситуація віддзеркалює такі основні негативні процеси і полягає у:

1) недосконалому нормативно-правовому забезпеченні, організації правової роботи в органах ДПС, а саме в дріб'язковості, дублюванні та суперечливості нормативно-правових актів у діяльності органів ДПС;

2) відсутності цілісних правових механізмів персоніфікації відповідальності функціональних підрозділів та юридичної служби органів ДПС при виявленні та документуванні правопорушень, підготовці претензій, позовів та супроводі справ у судах;

3) відсутності взаємоузгодженої системи взаємодії функціональних підрозділів, у тому числі і юридичної служби ДПС, з іншими державними органами стосовно правових аспектів їх спільної діяльності щодо захисту інтересів державного бюджету;

4) невідповідності організаційної та функціональної структури юридичної служби органів ДПС поставленим завданням – ранньої профілактики порушень процесуального законодавства з питань протидії ухиленню від оподаткування і сплати податків і як наслідок стабілізації наповнення доходної частини бюджетів;

5) недостатньому рівні правових знань співробітників, функціональних та інших структурних підрозділів щодо організації виявлення та належної процесуальної фіксації податкових правопорушень, підготовці і веденні претензійно-позовної роботи;

6) відсутності належного інформаційно-технічного забезпечення обліку, координації і контролю за супроводом справ у судах, їх узагальнення, аналізу та внесення пропозицій керівництву зацікавлених функціональних підрозділів ДПІ та ДПА щодо шляхів покращання правових аспектів діяльності ДПС як фактора стабілізації надходжень до державного бюджету;

7) надмірному навантаженні на співробітників юридичної служби, у т. ч. за рахунок механічно розширеного тлумачення функцій юридичної служби, неврахування превентивних аспектів у діяльності функціональних підрозділів ДПС, спрямованих на ранню профілактику претензій і позовів з боку платників податків, неналежний рівень матеріально-технічного забезпечення юридичної служби. Це призводить до підвищеної плинності кадрів та дестабілізації роботи юридичної служби.

Дослідження стану практики здійснення правової та її складової – претензійно-позовної роботи в органах державної податкової служби свідчить про наявність практичних передумов і нагальну необхідність у суттєвому покращанні організаційно-юридичної служби, насамперед, правозастосовної роботи органів ДПС, яка охоплює весь спектр податкових відносин, з яких витікають претензії та позови до податкової служби.

Список використаних джерел

1. Знаменский Г.Л. Совершенствование хозяйственного законодательства: Цель и средства / Г.Л. Знаменский // отв. ред. В.К. Мамутов. – К.: Наукова думка, 1980. – 187 с.
2. Організація правової роботи в органах державної податкової служби України: теорія, методологія, практика: монографія. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2004. – 440 с.
3. Трофімова Л.В. Організаційно-правове забезпечення діяльності юридичних підрозділів органів державної податкової служби України: автореферат дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Л.В. Трофімова // Державна податкова адміністрація України. – Ірпінь, 2003. – 22 с.
4. Мамутов В.К. Закон на страже економіки / В.К. Мамутов, В.Я. Юдин // Экономическая газета. – 1966. – № 47. – С. 13.
5. Кроль М.С. Пути совершенствования механизма правореализации в народном хозяйстве / М.С. Кроль // Связь юридической науки с практикой. – М.: Институт государства и права АН СССР, 1986. – С. 149–151.
6. Гусарев С.Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти : автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / С.Д. Гусарев // Київський національний ун-т внутрішніх справ. – К., 2007. – 35 с.
7. Мінченко О.В. Особливості здійснення юридичної діяльності в умовах германської правової сім'ї: автореферат дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О.В. Мінченко. – К.: Київський національний університет внутрішніх справ. – 2009. – 21 с.

В статье исследуется современное состояние проблем правовой работы в органах Государственной налоговой службы Украины и дается теоретико-правовой анализ института «правовая работа», проводится сопоставление его с понятием «юридическая деятельность» в контексте полномочий структурных подразделений органов ГНС Украины. Также автором предложены рекомендации по совершенствованию правовой работы в органах ГНС Украины.

Ключевые слова: правовая работа, юридическая служба, юридическая деятельность, налоговые органы.

The article analyses the current state of problems of legal work in bodies of the State tax service of Ukraine and is available theoretical-legal analysis of the institution of the «legal work», comparing it with the notion of «law practice» in the context of the powers of the structural units of the STS of Ukraine. Also the author are provided recommendations on the improvement of the legal work in bodies of STS of Ukraine.

Key words: legal work, legal services, legal activities, the tax authorities.

Одержано 15.02.2013.